

การวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา*

ANALYSIS OF PROFESSIONAL LEARNING COMMUNITY ELEMENTS THAT INFLUENCE THE PERFORMANCE OF TEACHERS IN SECONDARY SCHOOLS

นัทธฐาอร สมเดช, บุนตริก้า บูลภักดิ์, จุไรรัตน์ สุตรุ่ง

Nattthaon Somdetch, Buntarika Bulpakdi, Jurairat Sudrung

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Chulalongkorn University

Corresponding Author E-mail: nattthaonatwork@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. ศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา 2. ศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา 3. วิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรคือ โรงเรียนที่ได้รางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยมระดับมัธยมศึกษาของ สพฐ. ด้าน PLC ระดับชาติ 11 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนในโรงเรียน 665 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ เพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การอธิบายและค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของตัวแปรทำนายแต่ละองค์ประกอบ วิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณเป็นขั้นตอน เพื่อคัดเลือกตัวแปรทำนายที่ร่วมกันส่งผลได้ดีที่สุดต่อการปฏิบัติงานและในการทำนายของแต่ละสมการ

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด คือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ และองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

คำสำคัญ: ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ; มาตรฐานการปฏิบัติงานของครู; การวิเคราะห์องค์ประกอบ

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the operational level of the elements of the Professional Learning Community (PLC) of teachers in secondary schools; 2. To study the level of performance according to the performance standards of the teachers in secondary schools; 3. To analyze the elements of the Professional Learning Community (PLC) of teachers affecting the performance according to the performance standards of teachers in secondary schools. It was quantitative research for which the population was composed of 11 schools, as winners of the Gold Medals and Gold Runner-Up Medals for Excellent Academic Institutions under the supervision of the Secondary Educational Service Area Office, promoting the use of PLC in the national competition. The informants were 665 school teachers. The research tools were questionnaires in form of rating scales. Data were analyzed by means of Enter Multiple Regression Analysis to study the coefficient of determination and the multiple regression coefficients of each predictor variable and Stepwise Multiple Regression Analysis to select the predictor variables that cooperatively affected the teacher performance and explained the predictive ability of each equation.

The results showed that the element of the Professional Learning Community (PLC) of teachers in secondary schools with the highest operational level was the 5 th Element: Caring Community. The highest level of performance of the secondary school teachers was the 1 st aspect: the performance of duties. The elements of the Professional Learning Community (PLC) of teachers affecting the performance of the teachers in secondary schools were respectively the 6 th Element: Supportive Structure.

Keywords: Professional Learning Community; Performance Standards of Teachers; Analyze the Elements

บทนำ

วิชาชีพครู ได้รับการจัดว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูงเนื่องจากการทำหน้าที่พัฒนามนุษย์ ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถใช้การเรียนรู้นั้นเพื่อพัฒนาคุณภาพของตนเองตลอดชีวิต ผู้ประกอบวิชาชีพครูจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาวิชาชีพ หรือการพัฒนาครูให้เป็นมืออาชีพ โดยครูสภาจึงได้ดำเนินการกำหนดข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งหมายถึงข้อกำหนด

เกี่ยวกับคุณลักษณะ และคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติตน (ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556, 2556) โดยมาตรฐานการปฏิบัติงาน คือข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดงพฤติกรรมกรปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการปฏิบัติหน้าที่ครู คือการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียน พร้อมทั้งการอบรม ปลุกฝัง และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกและมีความรับผิดชอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข 2. การจัดการเรียนรู้ คือ การส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ ความคิด มีปัญหา มีวิธีคิด ผ่านกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของครูผู้สอน และ 3. ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน คือ การมีส่วนร่วมของครูกับผู้ปกครองและชุมชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การเคลื่อนไหวทางการศึกษา ที่ก่อให้เกิดความร่วมมืออันดีต่อกันระหว่างครูกับผู้ปกครองและชุมชนจากการปฏิบัติงานของครูภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติงานนั้น พบปัญหาจากการปฏิบัติงานของฉัตรชัย หวังมีจมี (2560) ได้ทำวิจัยเรื่อง สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียนรู้เปลี่ยนสมรรถนะ ผลการวิจัยพบว่า ครูยังคงใช้รูปแบบการสอนแบบดั้งเดิม ด้วยความคิดที่ว่าครูจะต้องมีความรู้มากกว่านักเรียน จึงทำให้ลักษณะที่ครูถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนโดยการเล่าบอก สอนตามหนังสือ และครูขาดจิตวิญญาณในความเป็นครู ไม่ได้เป็นครูด้วยความรักสมใจ สอดคล้องกับธีระพงศ์ บุศรากุล (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูไทยเพื่อการปฏิรูปการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า จุดอ่อนของครูไทยในปัจจุบันคือ ครูกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 59.11 ขาดประสบการณ์และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน ครูกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.73 ขาดการอบรม ขาดการพัฒนาสื่อการสอน และขาดการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย อีกทั้งครูกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.80 ยังมีจุดอ่อนด้านการสร้างบรรยากาศ การควบคุมและดูแลนักเรียนในชั้นเรียน จากปัญหาการปฏิบัติงานของครูที่กล่าวมา ครูจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครู ซึ่งการพัฒนาครูด้วยวิธีเดิมที่ผ่านมาในอดีต เช่น การอบรม การศึกษาดูงาน การฝึกปฏิบัติ การนิเทศ การประชุม และสัมมนา เป็นต้น ส่วนใหญ่เป็นลักษณะจากบนลงล่างตามที่หน่วยงานของผู้ใช้ครูได้วางนโยบายและสั่งการลงมาตามลำดับสายงาน ซึ่งมุ่งเน้นที่การฝึกอบรมด้านเทคนิคให้ครูมีเทคนิควิทยาการจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการปรับวิธีการทำงานมากกว่าการเรียนรู้ในฐานการปฏิบัติงานจริง ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและความร่วมมือกันน้อย แยกส่วนกันทำงาน จนขาดความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ปัจจุบันจึงมีการนำแนวคิดการพัฒนาครูที่เกิดจากความต้องการจำเป็นของครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่จะร่วมมือ รวมพลังกันพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาซึ่งดำเนินการโดยโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนเป็นหลัก โดยใช้โรงเรียนหรือชั้นเรียนเป็นฐานของการพัฒนา ในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งครูได้เรียนรู้และ

เผชิญสถานการณ์ในชั้นเรียน สามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ซึ่งจะทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองของครู (ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์, 2561)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional learning community: PLC) คือ กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของกลุ่มบุคคลที่มารวมตัวกันเพื่อทำงานร่วมกัน และสนับสนุนกันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกัน ตรวจสอบ และสะท้อนผลการปฏิบัติงานรายบุคคลและสะท้อนผลการปฏิบัติงานโดยรวมผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวิพากษ์วิจารณ์ การร่วมมือร่วมพลัง การทำงานร่วมกัน (เรวณี ชัยเชาวรัตน์, 2558) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) ได้สังเคราะห์งานวิจัยจากทั้งในประเทศและต่างประเทศนำเสนอเป็น 6 องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในบริบทของสถานศึกษา คือ 1. วิสัยทัศน์ร่วม คือการที่ผู้บริหารและครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการสร้างค่านิยม พันธกิจ ทิศทาง เป้าหมาย และวิสัยทัศน์ร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู และการเรียนรู้ของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและโรงเรียนเกิดประสิทธิผล 2. ทีมร่วมแรงร่วมใจ คือ การร่วมมือ ร่วมพลัง วางแนวปฏิบัติ ประเมินผล และรับผิดชอบร่วมกัน บนพื้นฐานของการปฏิบัติงานร่วมกันในทุกกิจกรรม ระหว่างสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นการเปลี่ยนวัฒนธรรมการทำงานแบบต่างคนต่างคิดต่างทำเป็นการเรียนรู้ร่วมกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน ทำงานร่วมกันแบบมีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และพันธกิจร่วมกัน 3. ภาวะผู้นำร่วม คือ การที่ผู้บริหารและครูผู้สอนร่วมมือกัน ครูผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการแสดงความคิดเห็น ส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนโดยเฉพาะครูได้เป็นผู้นำเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และร่วมตัดสินใจในการดำเนินงาน ด้านนโยบาย การปฏิบัติ หรือการปรับปรุงโรงเรียน ในลักษณะของการกระจายอำนาจ ผู้บริหารส่งเสริมการแสดงออกของครูและช่วยเสริมสร้างอำนาจทางวิชาชีพแก่ครูผู้สอน 4. การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ คือการเรียนรู้ของครูที่ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความรู้ และเกิดผลการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของครู 5. ชุมชนกัลยาณมิตร คือกลุ่มคนที่อยู่ร่วมโดยมีวิถีและวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันในชุมชนแบบเอื้ออาทร เกื้อกูล เป็นมิตร เป็นความสัมพันธ์กันแบบคนในครอบครัว มากกว่าความสัมพันธ์แบบสายงาน ทำให้เกิดความรู้สึกไว้วางใจซึ่งกันและกัน และ 6. โครงสร้างสนับสนุนชุมชน คือ การมีโครงสร้างการดำเนินการ สภาพแวดล้อม สถานที่ ขวัญกำลังใจ และบรรยากาศ สนับสนุนการดำเนินการของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ อาทิ การเตรียมความพร้อมให้สมาชิกของชุมชนได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง โดยแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีต้นกำเนิดเมื่อปี ค.ศ. 1896 จากโรงเรียนทดลอง (Laboratory school) สังกัดมหาวิทยาลัยชิคาโก ประเทศสหรัฐอเมริกา หลังจากช่วงทศวรรษที่ 1910 แนวคิดนี้แพร่หลายไปยังแต่ละประเทศทั่วโลก ตามแนวคิดของการศึกษาสมัยใหม่ที่มี

การสืบทอดการปฏิรูปการศึกษาในระบอบพัฒนานิยม เช่น โรงเรียนแบบเปิด (Open School) ในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยลักษณะโรงเรียนดังกล่าวคือ ครูจะเป็นผู้นำในด้านการทดลองวิจัย และลงมือปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ผ่าน การปฏิบัติเช่นเดียวกัน (ซาโต้ มานาบุ, 2559) ระยะต่อมาเมื่อปี ค.ศ. 1998 Richard Dufour ได้เริ่มวิจัยและพัฒนาตลอดจนส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูในโรงเรียนประถมศึกษา ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยกล่าวถึงชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพว่าคือ แนวทางการดำเนินการที่ช่วยให้เกิดพลัง ในการเปลี่ยนแปลงโรงเรียนในทุกระดับ ครูผู้สอนรวมทั้งบุคลากรในโรงเรียนต้องมุ่งเน้น การเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นมากกว่าให้ความสำคัญกับการสอน นอกจากนั้นยังต้องให้ความสำคัญกับ การร่วมมือร่วมพลัง การพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อมุ่งไปสู่ผลลัพธ์ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน โดยอาศัยการพึ่งพาซึ่งกันและกันของครู (Dufour, 2004) ในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยได้มีการ ริเริ่มดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ มีการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการขับเคลื่อน กระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สู่สถานศึกษาโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการกำหนดให้ครูสามารถ นำชั่วโมง PLC ไปรวมกับจำนวนชั่วโมงในการสอนเพื่อใช้นับชั่วโมงในการทำวิทยฐานะของครู (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ซึ่งพบปัญหาจากการดำเนินงาน ของพรพนทิภาภรณ์ อภิปริญา (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาของการสร้างชุมชน การเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2 กรุงเทพมหานคร จากผลการวิจัยพบว่า ครูมีภาระงานมาก ไม่สามารถดำเนินการตามแผนของ การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ ไม่เข้าร่วมสังเกตการสอนเพื่อนครู และ ไม่เข้าร่วมประชุมตามกำหนด ในทางกลับกัน Hord (1997) ได้สังเคราะห์รายงานการวิจัย ถึงผลลัพธ์ที่แตกต่างระหว่างโรงเรียนที่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และโรงเรียน ที่ไม่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในหนังสือเรื่อง Professional Learning Communities: Communities of Inquiry and Improvement พบว่า การดำเนินการชุมชน แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพทั้งด้านวิชาชีพและผลสัมฤทธิ์ ของนักเรียน ซึ่งมีผลสรุป 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 ผลดีต่อครูผู้สอน พบว่าชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลให้ครูผู้สอนลดความรู้สึกลดเดี่ยว เพิ่มความรู้สึกร่วมกันต่อพันธกิจ และเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้นโดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจ อย่างแข็งขัน ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น ส่งผลต่อการปรับปรุง พัฒนางานวิชาชีพ เป็นผลให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาและอุทิศตนทางวิชาชีพเพื่อศิษย์เป็น ทั้งคุณค่าและขวัญกำลังใจต่อการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้นที่สำคัญ และประเด็นที่ 2 ผลดีต่อผู้เรียน คือสามารถลดอัตราการตกซ้ำชั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาวิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และวิชาการอ่านที่สูงขึ้นอย่างเด่นชัดเมื่อเทียบกับโรงเรียนที่ไม่มีการจัดตั้งชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) มีการจัดการประกวดคัดเลือก และประเมินข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และหน่วยงาน ในระดับชาติ ภูมิภาค เขตพื้นที่การศึกษา เพื่อรับรางวัลหน่วยงานและผู้มีผลงานดีเด่นประสบผลสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ เพื่อรับรางวัลทรงคุณค่า สพฐ. (OBEC AWARDS) โดยมีรางวัลสถานศึกษายอดเยี่ยมของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม PLC ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนระดับชาติขึ้นในปี พ.ศ. 2560 จนถึงปัจจุบัน โดยเกณฑ์ การตัดสินให้ได้รับรางวัลดังกล่าว นั้น จะต้องผ่านการประเมินและคัดเลือกสถานศึกษายอดเยี่ยม โดยคณะกรรมการที่ผ่านการแต่งตั้งจากซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยประเมินจากการปฏิบัติงานจริง และเอกสารเชิงประจักษ์ โดยสถานศึกษายอดเยี่ยมที่ได้รับ รางวัลระดับชาติ ต้องมีผลการประเมินเฉพาะด้านของตัวชี้วัดที่ประเมินมีค่าคะแนนร้อยละ 90 ขึ้นไป โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินหลายด้าน เช่น ผู้เรียนชั้นปีสูงสุดของสถานศึกษาจะต้อง มีคะแนนเฉลี่ยในการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ย ระดับประเทศ หรือสูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา 2 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ขึ้นไป และครูร้อยละ 80 ของสถานศึกษา จะต้องมีความรู้ มีทักษะกระบวนการ PLC รวมทั้งสามารถนำกระบวนการ PLC ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และงานในหน้าที่อย่างต่อเนื่อง จากเกณฑ์การตัดสินรางวัล สถานศึกษายอดเยี่ยม ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม PLC ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอนข้างต้น แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาที่ได้รับรางวัลจะต้องมีการขับเคลื่อนกระบวนการ PLCสู่การปฏิบัติ ครูร้อยละ 80 ของสถานศึกษา มีความรู้ มีทักษะกระบวนการ PLC และครูและบุคลากรทางการศึกษา นำกระบวนการ PLC ไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และงานในหน้าที่อย่างต่อเนื่องจึงเป็น ผู้เหมาะสมในการให้ข้อมูลในการวิจัย

จากความสำเร็จของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลด้าน PLC ระดับชาติ ผู้วิจัยจึงมีความ ประสงค์ที่จะศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนดังกล่าว เพื่อให้ทราบว่าจะองค์ประกอบของชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพใดที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครู และแต่ละองค์ประกอบของชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะเป็นแนวทาง ดำเนินการเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการปฏิบัติงาน ของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

2. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

3. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

2. ประชากร

ได้แก่ โรงเรียนที่ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับเหรียญทอง และรางวัลรองชนะเลิศระดับเหรียญทอง สถานศึกษายอดเยี่ยม ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม PLC ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ในการแข่งขันระดับชาติ ปีการศึกษา 2560-2562 ทั้งหมด 11 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ครูผู้สอนทั้งหมดในโรงเรียน จำนวน 665 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2563)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า โดยมีข้อความเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ตามแนวคิดของสำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) และข้อความเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานของครูในขอบเขตมาตรฐานการปฏิบัติงาน ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยมีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้อธิบายข้อมูลโดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Enter Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (Coefficient of Determination: R^2) และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (β) ของตัวแปรทำนายแต่ละองค์ประกอบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้นำไปแจกจำนวน 665 ชุด แล้วนำไปวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อคัดเลือกตัวแปรทำนายที่ร่วมกันส่งผลได้ดีที่สุดต่อการปฏิบัติงานของครูและอธิบายความสามารถในการทำนายของแต่ละสมการ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานขององค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.39$, $S.D.=0.41$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่า ครูมีการดำเนินงานตามองค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, $S.D.=0.50$) รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.41$, $S.D.=0.49$) และองค์ประกอบที่ 2 ทีมร่วมแรงร่วมใจและองค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.47$), ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.52$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.49$, $S.D.=0.41$) เมื่อจำแนกตามด้าน พบว่า ครูมีการปฏิบัติงานในด้านการปฏิบัติหน้าที่ครูมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$, $S.D.=0.39$) รองลงมา คือ ครูมีการปฏิบัติงานในด้านการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, $S.D.=0.44$) และครูมีการปฏิบัติงานในด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.40$, $S.D.=0.53$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม

ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ (B) ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณมาตรฐาน (β) และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับการทำนายการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	β		
(Constant)	1.108	0.116		9.550	0.000**
การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	0.182	0.036	0.218	4.987	0.000**
โครงสร้างสนับสนุนชุมชน	0.233	0.030	0.290	7.680	0.000**
ชุมชนกัลยาณมิตร	0.191	0.029	0.232	6.650	0.000**
ภาวะผู้นำร่วม	0.108	0.031	0.137	3.454	0.001**
วิสัยทัศน์ร่วม	0.059	0.028	0.073	2.068	0.039*

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าสัมประสิทธิ์การอธิบาย (R^2) และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติของชุดตัวแปรทำนาย สำหรับการทำนายการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

R	R^2	Adj R^2	SEE	F	Sig.
0.788	0.622	0.618	0.253	498.483	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูจากทั้งหมด 6 องค์ประกอบ ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำ, องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน โดยทั้ง 5 องค์ประกอบ มีความสัมพันธ์ทางบวกและร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของการปฏิบัติงานของครูในภาพรวม ได้ร้อยละ 61.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้ องค์ประกอบที่ส่งผลมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($\beta=.290$, $P<.001$) โดยข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุดคือ มีการกำหนดการหรือช่วงเวลาที่นอกเวลาสอนเพื่ออำนวยความสะดวกให้สมาชิกกลุ่มได้ พบปะพูดคุยร่วมกัน รองลงมา คือ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร ($\beta=.232$, $P<.001$) โดยข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุดคือ สมาชิกในกลุ่มมีการชื่นชม และสนทนาเชิงบวกเพื่อเสริมกำลังใจกันในการทำงาน ร่วมกันสร้างขวัญและกำลังใจต่อกัน เพื่อให้การดำเนินงาน PLC เป็นไปด้วยความสุข ความเข้าใจ และองค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ($\beta=.218$, $P<.001$) โดยข้อที่มีการดำเนินงานมากที่สุดคือ สมาชิกในกลุ่มเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงที่ได้ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกัน มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นการร่วมเห็น ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับการดำเนินงานขององค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีระดับการดำเนินงานมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร โดยข้อที่มีระดับการดำเนินงานขององค์ประกอบชุมชนกัลยาณมิตรมากที่สุด คือ ข้อที่ 4 สมาชิกในกลุ่มมีการชื่นชมและสนทนาเชิงบวกเพื่อเสริมกำลังใจกันในการทำงาน ร่วมกันสร้างขวัญและกำลังใจต่อกัน เพื่อให้การดำเนินงาน PLC เป็นไปด้วยความสุขความเข้าใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูมักมีการปฏิบัติงานร่วมกันด้วยบรรยากาศเป็นมิตร เอาใจใส่และรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีบทสนทนาเชิงบวกแก่กัน ชื่นชม ยินดี สร้างขวัญและกำลังใจต่อกัน ไม่กดดันซึ่งกันและกัน เน้นความสัมพันธ์แบบคนในครอบครัวมากกว่าความสัมพันธ์แบบสายงาน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ Akkaraputtapong (2020) ที่ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของครูในประเทศไทย พบว่า ครูในประเทศไทยชอบการทำงานร่วมกันแบบเอาใจใส่กันและกัน ครูทำงานโดยมีการนึกถึงผู้อื่นอยู่เสมอ อีกทั้งครูในประเทศไทยชอบความเมตตาต่อกัน สอดคล้องกับการสร้างชุมชนกัลยาณมิตรที่ Dufour et al. (2006) อธิบายว่าเริ่มต้นจากการสร้างวิถีของการทำงานที่ยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ให้เกียรติกัน ถนอมน้ำใจระหว่างเพื่อน เห็นคุณค่าของความคิดเพื่อน มองการกระทำของเพื่อนในมุมบวก ไม่เอาัดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ช่วยสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร มีการสื่อสารระหว่างสมาชิกในกลุ่มอย่างเป็นมิตร มุ่งสร้างความร่วมมือเพื่อการยกระดับคุณภาพของโรงเรียนโดยภาพรวมเป็นสำคัญ พยายามจัดปัญหาอุปสรรคและมุ่งสู่ความสำเร็จร่วมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Bryk & Schneider (2002) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ของการไว้วางใจกันระหว่างครู ซึ่งรวมไปถึงความเคารพซึ่งกันและกัน การเชื่อในความสามารถของเพื่อนร่วมงาน การเอาใจใส่ ห่วงใยกันและกัน สิ่งเหล่านี้เป็นเงื่อนไขที่สำคัญของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

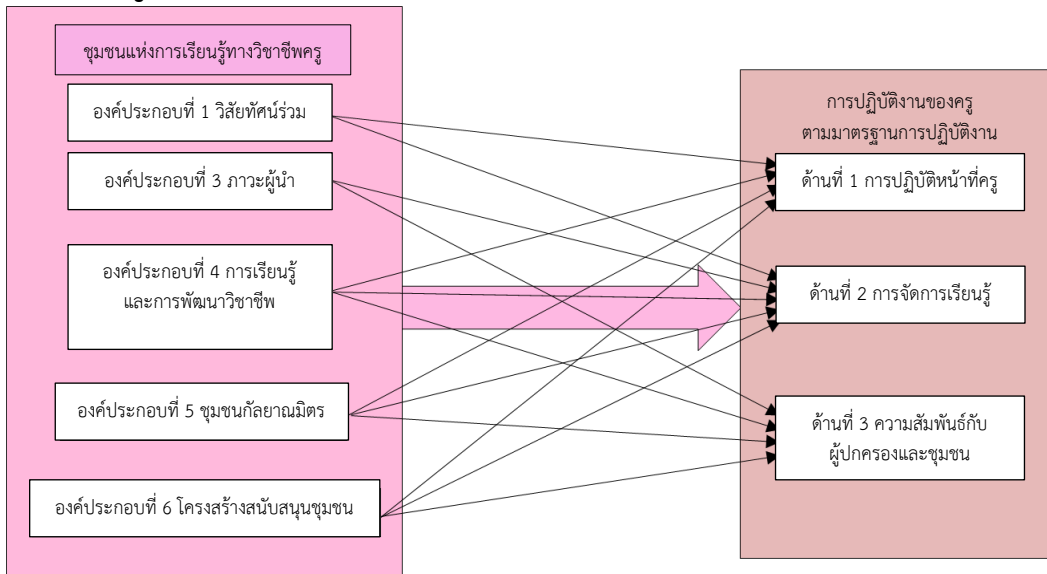
2. การศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า การปฏิบัติงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ โดยข้อที่มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุดคือ ข้อที่ 6 การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน ทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานของครูมิได้มุ่งเน้นเพียงการจัดการเรียนการสอนเพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมไปถึงการปฏิบัติหน้าที่อย่างรอบด้าน ทั้งการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน รัก และเมตตาต่อผู้เรียน ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รวมถึงต้องติดตามข้อมูลข่าวสารทางสังคมและเทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอนให้ทันต่อยุคสมัย และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน เพราะครูต้องพบเจอนักเรียนที่มีความแตกต่างทั้งทางด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และระดับการเรียนรู้ ในด้านระดับการเรียนรู้ ผู้เรียนย่อมมีระดับการเรียนรู้ที่แตกต่างกันตามแต่ละบุคคล ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะสติปัญญา ความชื่นชอบ และความถนัด ของผู้เรียนที่ต่างกันไป ครูจึงต้องยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนเพื่อให้สามารถจัดการเรียนรู้ได้ประสบผลสำเร็จกับนักเรียนทุกคน สอดคล้องกับศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย (2559) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับผู้เรียนแต่ละคน การจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ครูจึงควรมีข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน เรียกได้ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของครูต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างรอบด้าน สอดคล้องกับลักษณะการปฏิบัติหน้าที่ครู โดยยนต์ ชุ่มจิต (2553) กล่าวว่า มิใช่การสอนหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่ต้องสอนผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งกายและใจ ครูต้องมีเทคนิคการสอนที่ดี ครูต้องมีหน้าที่ในการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่ผู้เรียน และเป็นแบบอย่างที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน

นิวัตต์ น้อยมณี และกัญญกร เอี่ยมพญา (2560) กล่าวถึงว่า บทบาทหน้าที่ครูมี 2 ส่วน คือ 1. บทบาทหน้าที่ในการพัฒนาตนเอง คือ ครูมีหน้าที่ในการพัฒนาเทคนิค การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูต้องสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้โดยเปลี่ยนจากที่เคยใช้วิธีบรรยายมาเป็นการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 2. บทบาทหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คือ ครูมีหน้าที่จัดการศึกษาให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3. การวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูมากที่สุด คือ องค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน โดยข้อที่มีการดำเนินงานตามองค์ประกอบโครงสร้างสนับสนุนชุมชนมากที่สุดคือ ข้อที่ 3 มีการกำหนดการหรือช่วงเวลาที่นอกเวลาสอน เพื่ออำนวยความสะดวกให้สมาชิกกลุ่มได้พบปะพูดคุยร่วมกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โครงสร้างสนับสนุนชุมชนเป็นการกำหนดทรัพยากรและบุคคลเพื่อเอื้อต่อการเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ต้องมีการกำหนดโครงสร้างคณะกรรมการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กำหนดแผนงานดำเนินการ กำหนดสถานที่ กำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกและสิ่งสนับสนุนจากภายนอก และที่สำคัญยิ่งคือการกำหนดช่วงเวลาเพื่อดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หากไม่มีการกำหนดช่วงเวลานอกเวลาสอนเพื่อเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างชัดเจนนั้น จะไม่สามารถเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ เนื่องจากภาระงานของครูค่อนข้างเยอะมาก ทำให้ครูไม่อาจจัดเวลาที่ตรงกันกับสมาชิกท่านอื่นในชุมชนเพื่อเข้าร่วมดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับพรทิพย์ ทับทิมทอง (2560) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาระงานของครู พบว่า ภาระงานสอนตามตารางสอนของครูเฉลี่ยสัปดาห์ละ 18.21 ชั่วโมง/สัปดาห์ ภาระงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน เช่น งานครูที่ปรึกษา งานส่งเสริมศักยภาพผู้เรียน เฉลี่ยสัปดาห์ละ 16.07 ชั่วโมง/สัปดาห์ และภาระงานพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาเฉลี่ยสัปดาห์ละ 6.61 ชั่วโมง/สัปดาห์ แสดงให้เห็นว่า ครูใช้เวลาในการปฏิบัติภาระงานเฉลี่ยสัปดาห์ละ 40.89 ชั่วโมง/สัปดาห์ หรือ 8.18 ชั่วโมง/วัน การที่ครูจะสามารถจัดเวลาที่เหลือจากภาระงานในแต่ละวันเพื่อการเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพพร้อมกับสมาชิกท่านอื่นจึงเป็นไปได้ยาก โครงสร้างสนับสนุนชุมชนจึงมีส่วนสำคัญในกำหนดช่วงเวลานอกเวลาสอนเพื่อให้การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเกิดขึ้นได้

องค์ความรู้จากการวิจัย

ภาพที่ 1 โมเดลองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน

องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 คือ องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ครู มีองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผล คือ องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผล คือ องค์ประกอบที่ 1 วิสัยทัศน์ร่วม องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน และด้านที่ 3 ด้านความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผล คือ องค์ประกอบที่ 3 ภาวะผู้นำร่วม องค์ประกอบที่ 4 การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ องค์ประกอบที่ 5 ชุมชนกัลยาณมิตร และองค์ประกอบที่ 6 โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดโครงสร้างสนับสนุนชุมชน มีการกำหนดการหรือช่วงเวลาที่นอกเวลาสอนเพื่ออำนวยความสะดวกให้สมาชิกกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้พบปะพูดคุยร่วมกัน กำหนดโครงสร้างกรรมการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ชัดเจน เพื่อช่วยส่งเสริมให้ครูสามารถดำเนินงานได้ประสบผลสำเร็จ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ครูที่เข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สามารถนำองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานโดยภาพรวมของครูมาดำเนินงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของตน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุของการส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ว่าเหตุใดจึงมีการส่งผลต่อการปฏิบัติงานมากหรือน้อยตามผลวิจัยที่เกิดขึ้น
2. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังกลุ่มครูในระดับประถมศึกษาและกลุ่มครูในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เพื่อศึกษาองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในกลุ่มครูต่าง ๆ

เอกสารอ้างอิง

- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556. (2556, 4 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 130 ตอนพิเศษ 130 ง. หน้า 65-66.
- ฉัตรชัย หวังมีจมี. (2560). สมรรถนะของครูไทยในศตวรรษที่ 21: ปรับการเรียนรู้ เปลี่ยนสมรรถนะ. *Journal of HRintelligence*, 12(2), 47-63.
- ชาโต้ มานาบุ. (2559). *การปฏิรูปโรงเรียน แนวความคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้กับการนำทฤษฎีมาปฏิบัติจริง*. กรุงเทพฯ: ปิโก (ไทยแลนด์).
- นิวัตต์ น้อยมณี และกัญกร เอี่ยมพญา. (2560). จิตวิญญาณครู (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี: 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.
- ปรณัฐ กิจรุ่งเรือง และอรพิน ศิริสัมพันธ์. (2561). *ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครู กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษา:แนวคิดสู่การปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: M&N DesignPrinting.
- พรทิพย์ ทับทิมทอง. (2560). การวิเคราะห์ผลของการใช้เวลาในการปฏิบัติภาระงานสอนที่มีต่อประสิทธิภาพการสอนของครู ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *OJED An Online Journal of Education*, 12(2), 353-369.

- พรรณทิมาภรณ์ อภิปริญา. (2561). สภาพปัญหาของการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 และเขต 2
กรุงเทพมหานคร. *OJED And Online Journal of Education*, 14(2), 1-12.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2553). *วิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เรวณี ชัยเชาวรัตน์. (2558). แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาวิชาชีพครู. *วารสาร
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์*, 10(1), 34-46.
- ศิริวรรณ วณิชพัฒน์วรชัย. (2559). การจัดการเรียนรู้ที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล. *วารสาร
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 13(2), 65-75.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *คู่มือการประเมินรางวัลทรงคุณค่า สพฐ.
OBEC AWARDS เล่ม 1-3*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2563). *ข้อมูลครู/บุคลากร*. สืบค้น 10 มีนาคม 2564, จาก <http://data.bopp-obec.info/emis/index/php>
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *คู่มือประกอบกรอบการอบรมการ
ขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) ชุมชนการเรียนรู้
ทางวิชาชีพสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Akkaraputtapong, P. (2020). *The supervisory behaviour preference of Thailand's
in-service teachers*. Retrieved January 4, 2021, from <https://shorturl.asia/Z9uV3>
- Bryk, A. S. & Schneider, B. (2002). *Trust in Schools: A Core Resource for School
Improvement*. New York: Russell Sage.
- Dufour, R. (2004). What Is a Professional Learning Community. *Educational
leadership: journal of the Department of Supervision and Curriculum
Development*, 61(8), 6-11.
- Dufour, R. et al. (2006). *Learning by Doing A Handbook for Professional Learning
Communities at Work*. Bloomington, IN: Solution Tree Press.
- Hord, S. M. (1997). *Professional Learning Communities: Communities of
Continuous Inquiry and Improvement*. Austin, Texas: Southwest
Educational Development Laboratory.

